

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un sem. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Reciprocitatea chestiilor naționale.

Arad, 14 Iulie.

„Tribuna” a adus zilele trecute știrea că guvernul unguresc este hotărât să aplice școalelor românești aceleași măsuri care se aplică în România școalelor frecventate de copii neromâni, supuși români. Guvernul nostru vrea cu alte cuvinte să ne aplice vechiul principiu juridic al *talionului*, după care făptuitorul unei crime era pedepsit cu aceeași leziune trupească pe care o pricinuisese victimei sale. *Dinte pentru dinte, ochiu pentru ochiu.*

Nu mai discutăm deosebirea ce există între un stat național și unul poliglot, și absurditatea *talionului* în politică, principiu învechit și părăsit și de dreptul penal.

Să admitem o clipă principiul acesta de reciprocitate. Dacă scopul guvernului ungar nu-i decât acela de a obține dela guvernul român o soartă mai bună și drepturi naționale pentru ciangăii din Moldova și dacă în baza principiului de reciprocitate el se obligă a acorda aceleași drepturi românilor din Ungaria, soluțiunea este foarte ușoară. Nu vedem nici un motiv pentru care România nu ar putea înzestra pe Ciangăii cu toate drepturile naționale posibile, cu condiția reciprocității pentru noi, Români din Ungaria.

Facem chiar apel la guvernul român

să propuie soluția asta guvernului ungar spre a se convinge, dacă scopul lui este într'adevăr de a ajuta numai pe Ciangăii sau de a găsi un pretext pentru noi măsuri de desnaționalizare contra noastră.

Care ar fi urmarea acordării tuturor drepturilor naționale în școale, în politică și administrație în Moldova și în Ungaria?

Urmarea ar fi că în Ungaria viața națională a Românilor ar lua un avânt nebănuit, pe când, în România, desnaționalizarea finală a Ciangăilor ar putea fi întârziată, dar nu ar putea fi împedecată prin nici un mijloc. Români ar cuceri orașele, ar forma o clasă puternică de mijloc și ar întemeia o nouă lume românească... pe ruinele vieții ungurești care azi pe pământul lor ducă o viață factice și bugetară.

Vor putea Ciangăii să aibă același rezultat, chiar și cu ajutorul bugetului românesc? De sigur nu. Mai întâi ei nu vor putea cuceri nici odată un oraș, oricât de mic, fiind prea puțini și pe deasupra risipiți în vre-o trei-patru județe, Bacăul, Romanul și, dacă nu ne înșelăm, Neamțul și Fălciu. Vor rămâne deci o poporație pur rurală, condusă de câțiva învățători, preoți și funcționari. Autorul acestor rânduri a umblat între Ciangăii din Bacău, unde e grosul lor, și a văzut cu ochii că azi nu mai este aproape nici un Ciangău care nu știe binișor, adesea foarte bine românește. Căsătoriile mixte sunt tot mai desă și-i reduc neconținut. Portul lor nu se mai deosebește de portul românesc: femeile umblă cu fotă, bărbații cu ȋtari și

cămașa scoasă. Jocurile pe cari acești unguri le joacă în zilele Duminecei sunt... *Brăul, Hora, Corăbeasca, Tântărelul etc.* Într'un cuvânt sunt jocuri curat românești din Moldova, pe când jocurile Săcuilor din Ardealul învecinat, între ele Ciardașul, atât de caracteristic unguresc, sunt cu desăvârșire necunoscute.

Popor care și-a pierdut obiceiurile, portul și ajuns la faza bilingvismului, înconjurați de toate părțile de marea românească în care ei sunt ca o salbă pierdută și risipită la întâmplare pe o întindere însemnată. Ciangăii din Moldova nu vor putea să scape de soarta fraților lor românizați mai de mult în județele Iași și Fălciu.

Ajutorul bugetar ar putea să-i mai galvanizeze poate, dar nu le-ar mai putea reda curățenia și vigoarea etnică pierdută. Sunt osândiți fără apel la moarte națională, deși agonia lor, mulțămită și spiritului de toleranță al guvernelor românești, se va prelungi poate multă vreme.

Guvernul român nu va avea deci nici un motiv de a refuza de a trata pe Ciangăii cu aceeași măsură dacă guvernul unguresc în schimb se obligă a ne acorda nouă, Românilor din Ungaria, drepturile naționale ce revindcăm de atâta vreme. El nu va pierde nimic și va câștiga totul; guvernul unguresc în schimb va pierde mult din privilegiile sale nedrepte, dar nu va câștiga nimic sau aproape nimic căci ar fi un câștig iluzoriu dreptul Ciangăilor

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Nopti bucureștene.

De Vasile Savel.

Bucureștenii simt o adevărată plăcere să povestească „provincialilor” despre farmecul vieții dela centru și atunci fantazia lor nu întâlnește nici o margine. Când pleacă din capitală, apar brutali în exuberanța veseliei lor, când se reîntorc sunt triști și posomorâți.

Dispar toate visurile, când se urcă iarăși în tren, cuprinși de nostalgia capitalei, de dorul de a afla locurile cele mai noi, de dorința de a-și da seamă „prin ei înșiși” de schimbările întâmplătoare în lipsa lor și la care își închipuie că prezența lor contribuie mult în acest oraș mare, plin de cele mai zguduitoare contraste.

Cu fiecare clipă însă, realitatea se apropie, o realitate cu atât mai crudă cu cât fusese învăluită mai înainte, de bună voc, din dorința de a înșela pe alții, dar mai cu seamă din dorința de a se înșela pe sine, căci trebuința aceasta e o caracteristică a sufletelor slabe, care nu vor să vadă ceia ce se petrece în jurul lor, ci ceia ce ar trebui să se petreacă.

Când bucureșteanul înșiră vrute și nevrute provincialilor, ochii lor se aprind, urechile se ascuțesc și acela dintre dânși care a fost prin București, se grăbește să afirme cele auzite și să ofteze din când în când: Hei, acolo-i viață! Petreci nene și nici nu simți când trece noaptea... Muzică, teatru, șosea, Flora. Nu știu când m'oi

putea duce pe la București că tare mi-i dor să-l văd!

Prietenii îl privesc, îl admiră, visează...

La noi, provincia ar vrea să trăiască numai la București, iar gândul ei nu e îndreptat decât spre acest oraș mare, ciudat, a cărui inimă e Calea Victoriei.

Da, capitala României nu e decât o singură stradă și nici aceia întreagă: Calea Victoriei. Ce oameni ridicoli, pentru care Calea Victoriei e de câteva ori pe zi idealul fericirii omenești, al senzațiilor celor mai rafinate. Oraș de fațadă!

Oraș în care crimele dau un contingent tot mai mare pe fiecare an, oraș în care în timpul ernei sute de copiii vagabonzi aleargă pe străzile principale cu cutiuți în mână, cerșindu-ți banul pentru acc, cremă, șireturi de ghetă, jucării și fel de mărunțiguri de care n'ai nevoie. Și doar acești copii colindă numai pe Calea Victoriei, sub ochiul poliției și al filantropilor dela Capșa care pot admira tenacitatea acestor ființe în zdrențe, cu ghetă rupte din care le ese degetele murdare, ori alergând desculți și cu capul gol, atunci când frigul gonește lumea de pe străzi, gonindu-i și pe ei să se ascundă la intrarea unei cafenele sau prin gangurile întunecoase de unde-i scot vardiștii trimițându-i „acasă” să se culce.

Ce se fac, și ce vor deveni acești copii, aceste păcate ale multor Bucureșteni, încă nu se știe bine. Apar, și dispar apoi după câțiva ani în închisori sau în morminte, și alții se grăbesc să le ia locul în mers febril. Dar, la urmă, n'ai avea de ce să te mai interesezi și de aceștia, când nimeni nu-i ia 'nseamnă. Vin și trec ca paserile călătoare, nimeni îngrijindu-se de ei; te revoltă

însă reclama ce se face în jurul acestor ființe. În fiecare zi cetiți prin gazete, de societăți de patronaj înființate pentru copiii găsiți, vagabonzi, orfani, infirmi; societăți conduse de oameni care n'au știut nici odată în viață ce însemnează să mănânce pâinea în lacrimi, societăți cu președinți și comitete care au localuri frumoase, dau baluri, încasează donații și fel de fel de subvenții, pentru ca în fiecare zi să vezi circulând pe Calea Victoriei copii desculți, desbrăcați, nemâncați, neîndrăsnind să cerșească, fiindcă cerșitoria în societatea modernă nu e decât un drept consacrat exclusiv celor în haine negre sau celor ce-și clădesc palate din veniturile societăților pentru patronarea unor nenorociți... Acești copii fură când li-e foame, scormonesc în canale, dau târcoale în preajma birturilor adunând rămășițele, pândesc în dosul halelor împreună cu câinii vagabonzi osul dela care se luptă ca să trăiască.

În acest oraș, alături de luxul orbitor e sărăcia și jalea cea mai cumplită. O mizerie înspăimântătoare stă ascunsă după zidurile ce-ți iau vederile în zilele cu soare. Bătrânii sunt grozavi la vedere, cu fețele lor supte, brăzdate de sbărcituri ce arată amarul suferințelor lor, cu ochii pierduți, desnădăjduiți, cu îmbrăcămintea lor petecită cu îngrijire, petec peste petec, ca să formeze o haină ce ascunde un trup istovit, oase ce nu și-au putut căpăta odihna decât pe băncile pietelor și ale grădinelor publice și câte odată când au putut să adune o „băneuță”, s'au odihnit și ei o noapte în palatul dela Dacia, în tovărășia celorlalți asvârliți din viață.

O, pentru bătrâni avem un azil confortabil, spune bucureșteanul nostru provincialilor uimiți

de a se romaniza... cu 50 sau 60 de ani mai târziu.

Considerațiile acestea ne dovedesc deci încă odată ceea ce la începutul acestor rânduri am voit să ocolim, anume că este absurd a se asemăna un stat poliglot cu unul național și a voi să aplici în amândouă față cu alte naționalități aceleași legi. În statele naționale, ca România, poporul stăpânitor este atât de puternic și numeros, încât dispariția și asimilarea micilor grupări străine nu poate fi împedată nici prin îngrădirea cu drepturi naționale artificiale. Într'un stat poliglot ca Ungaria dimpotrivă, naționalitățile zise „străine” duc o viață naturală și atât de viguroasă, încât nu pot fi desnaționalizate în ciuda tuturor măsurilor de asuprire, precum se poate constata la Români, Slovaci etc. din Ungaria.

*

Acestea sunt adevăruri fundamentale de cari probabil și guvernul unguresc își va da seama. Scopul lui nu este însă de a obține drepturi naționale pentru Ciangăii moldoveni. Lucrul acesta România l'ar putea acorda oricând cu condiția reciprocității pentru Români din Ungaria și suntem siguri că l'ar acorda.

Scopul guvernului unguresc e altul: acela de a găsi în situația Ciangăilor un pretext pentru maghiarizarea școalelor noastre.

Aici însă mai este, pe cât știm, o piedecă foarte însemnată. E însăș coroana. Iată cum.

În anul 1907, luna Aprilie sau Mai, în parlamentul din Budapesta se debătea proiectul de lege a lui Apponyi, faimoasa *lex Apponyi*. Un deputat ungur kossuthist extrem, mi-se pare d. Bozóky Aladár, propuse, la discuția pe articole, următorul amendament foarte simplu:

Limba de propunere în toate școalele primare de orice categorie în sta-

tul ungar nu poate fi decât exclusiv cea ungurească.

Se putea închipui un singur suflet de „patriot” ungar care să nu aprobe maghiarizarea completă a școalelor noastre, dintr'un condei? Votarea proiectului părea deci asigurată prin uriașa majoritate ungurească a camerei. Și totuș lucrurile luară alt curs. O ciudată neliniște, o fierbere neînțeleasă intră îndată în rândurile intimilor contelui Apponyi și ai guvernului. Se depuseră numai decît stăruinți pe lângă Bozóky ca să-și retragă propunerea. Bozóky refuză, iar rândurile majorității coaliționiste erau pline de indignare. Era un noroc că discuția articolului nu se isprăvia încă, fiind înscrși vre-o doi deputați naționaliști. Până când un deputat ungar se adresă direct ministrului Apponyi și-l întrebă pentru ce guvernul se împotrivesc unui amendament atât de „patriotic”.

— Pentru că dacă-l votați, guvernul a căzut, spuse ministrul, ne mai putând tăinui adevărul.

— Pentru ce?

— *Majestatea Sa a refuzat să acorde sancțiunea sa prealabilă unei asemenea măsuri*, fu răspunsul ministrului.

Amendamentul fu retras sau respins, nu mai știu bine, iar guvernul scăpă de o criză neprevăzută.

*

Piedeca maghiarizării complete a fost deci însăș *voința Majestății Sale împăratului*. Din cuvintele ministrului Apponyi, rostite în incidentul de mai sus, reiese că el în forma originală a proiectului său prevăzuse maghiarizarea completă a școalelor noastre, dar că însuș M. Sa împăratul i-a refuzat sancționarea acestei măsuri.

Se știe însă că contele Apponyi a găsit totuș mijloc de a eluda *voința Coroanei*: a introdus o parte însemnată a poftelor sale, nu în lege, ci în circulara ministerială

ce a dat despre aplicarea legii sale. Căci dispoziția ca atâtea și atâtea obiecte să se predea și ungurește în școalele noastre nu se găsește în lege însăș nicăieri, ci se cuprinde în circulara amintită. Școalele noastre nu au fost maghiarizate complet, dar în realitate au fost prefăcute în școale bilingve spre mulțumirea dlui Bozóky.

Este însă acuma chestiunea dacă d. Zichy va putea face așa tam-nesam, ceea ce nu a putut face nici coaliția și contele Apponyi. Dacă va încerca-o, atunci va trebui să organizăm nu numai cea mai înverșunată și extremă rezistență, ci va trebui să avizăm și Coroana, spre a afla dacă d. Zichy are învoirea ei sau nu. Și atunci va fi în rîndul întâi datoria arhierilor noștri de a solicita o *audiență colectivă la M. Sa împăratul*, spre a-i expune că aceia ce M. Sa a refuzat coaliției și lui Apponyi, guvernul „împăcării” cu Români vrea să și-o ia singur, fără știrea Coroanei.

Iar pentru România se va pune măcar acuma chestiunea *dacă mai poate menține o alianță care nu-i aduce nici un folos și nouă numai pagube*. Dacă guvernul român nu se gîndește la asta, poate se va găsi măcar o opinie publică conștientă care să i-o amintească.

Alegerea dela Orăștie. Impotriva alegerii lui Farkas Pál la Orăștie, alegătorii dlui Dr. Vlad au înaintat protest la Curtea de casație din Budapesta, care a ordonat ancheta pentru dovedirea abuzurilor electorale.

Interogatoriul martorilor va începe la 22 August n. și va ținea mai multe săptămâni, fiind numărul lor foarte mare.

Situația politică din Austria. Din Viena ni-se scrie: Consfăturile urmate de baronul Gautsch cu șefii partidelor parlamentare au dat rezultat pozitiv numai în ce privește chestiunea băncii comune.

Din aceste consfătuiri noul ministru-președinte s'a convins că deocamdată nu poate să căș-

de grija ce se poartă în capitală pentru acei ce nu mai pot munci.

M'au dus pașii într'o noapte și acolo. Era o noapte de primăvară. În bucătărie se făcea curățenie. O bucătărie mare, spațioasă. Celelalte săli goale.

Pe un gang, am ajuns în fundul unei curți. Mândire aruncate în neregulă. Pe unele din ele dormeau oameni îmbrăcați, cu marfa sub cap. Un bătrân, în colțul întunecos al gangului ofta, plângându-se de dureri de cap, iar ceva mai încolo o față incultă, privea cu doi ochi mari, ce păreau că es din orbite, mișcările păzitorului, care cu un pumn îl isbi în cap să adoarmă odată. O femeie nu se știa nici de unde vinise, nici nu putea spune cine e, sta pe o laviță, plângându-se că-i e frig... Treceam pe lângă alt vagabond. Gardianul îi aplică un picior în spate să vadă dacă doarme și trecem mai departe, în timp ce acel care nu durmea se văeta, rugându-se de gardian, cu vocea înecată în lacrimi, să nu mai dea în el. Lângă o streșină, un om își căuta culcușul. Pe acest l-a lăsat în pace. E un mut, îmi explică, și de aceea l-am legat de picioare. Trei copii, ghemuiți unul într'altul, s'au îmbrățoșat, și unul din ei plânge prin somn. Nici somnul nu le tînește. Felinarul arunca o lumină albă în juru-i, luminând fațada caselor, firma: **Azilul bătrânilor!**

Nici nu știi ce să crezi. Azilul căror bătrâni? al celor ce vin să moară aici după două ore de ședere, al celor ce colindă noaptea străzile, al celor ce dorm în marginile părăsite ale mahalalelor cunoscute de București ca și capitala Chinei? La noi azilurile sunt pentru cei ce nu pot căpăta

o slujbă, pentru directori, și pentru toată cohorta de funcționari care sălășluiesc în ele, înghițând lefuri grase și toate avantajile ce pot decurge din asemenea situați binefăcătoare.

*

Mă întorecam acasă. Drumul îmi e pe lângă o biserică la spatele căreia e și o școală primară. Locul bisericii e gol, neîmprejmuit. La dreapta ei un măliu mare, cu frunze multe, frunze tinere... Sub poalele mălinului un bătrân. Își așternuse paltonul jos, se descălțase și se freca pe picioare. Ce ai? îl întreb. — Nimic! — Te dor picioarele? — Nimic îmi răspunse din nou. — N'ai casă? insist: Acuma nu-mi răspunse. Își ridică ochii spre cer, îndurător privi stelele, nu știu dacă le văzu, în urmă își pironi privirile în pământ și suspină. — Lasă-mă ce ai cu mine? se rugă el apoi. Aruncai privirile în jur, nu era nimeni. O tăcere de mormânt mă împresura. Nu vedeam sergentul și chiar dacă l'ași fi văzut ce-ar fi putut el ajuta unui om, care îi da un prilej mai mult de supărare.

Bucureștii acolo viață! așa spune toată lumea. Da, e viață aici și încă ce viață! Se strecoară prin mii de fibre, clocotește în sufletele atâtor insetați de viață, în sufletul robilor ca și în al celorlalți, se preface, mereu aceeași, cu încăpăținare și cu o plăcere ascunsă a unei puteri nevăzute, ce ține să ridă, să prefacă 'n piatră sufletele înfrățite cu suferința.

*

E noapte, târziu. Poate abia au bătut douăsprezece ceasuri. Centrul e luminat. Trăsurile aleargă grăbite pe calea Victoriei, lumea de pe

trotuare pare eșită abea acuma, la acest ceas, ca să vadă uritul nopții. Nu e nici o deosebire de mișcarea din timpul zilei. Femei cochete, al căror fețe sulemenite capătă o strălucire ciudată la lumina becurilor, aleargă grăbite, cu ochii în toate părțile, în prada vînatului. Glumele nu le supără, căci le doresc și le plac... Din nevoie? Poate.

Ce tîna e și sufletul acestor femei cari zugrăvesc în culori sinistre moralitatea unui popor. Sunt multe, și tot mai multe saltă pe picioarele lor, în mersul caracteristic din care trebuie să le iasă în evidență formele, ademenitoare, pentru cei ce le cuată. Pentru ele Calea Victoriei e luminată, pentru ele se populează strada, pentru acești capi de mort ce nu pot suporta lumina zilei!

Medicina găsește o scuză și pentru aceste ființe: senzualitatea veacului, care dă naștere unei așa de întinse prostituții patronată de legi și regulamente. Ce societate e aceia în care se reglementează până și prostituția, înainte de a se da legi mulțimei flămînde și de a o împedea să ajungă în brațele decăderei?

Cum mă întorecam acasă, la colțul străzii Răurirea nu, găsii o ființă plângând. La ora aceea, mi-se părea ciudat. Mă uit la ea: o copilă. Încearcă să zâmbească, dar fața-i făcu o grimază îngrozitoare. Hai cu mine! îmi zice. — Unde? — La mine... Hotărât, o urmai.

O oda ie cu aparențe de lux, în care abajurul roșu arunca o lumină trandafirie. Fata nu era veselă, nu avea acele mișcări care cuprind la sînu-le vîșted pe primul venit. Privind-o, orice întrebare îmi pieri de pe buze, scosei din buzunar

tige majoritatea pentru votarea proiectelor militare și, în consecință, s'a hotărât să amâne prezentarea lor până la sesiunea de toamnă.

În sesiunea de vară, ce se va deschide Marția viitoare și care va fi de durată scurtă, baronul Gautsch va cere numai votarea privilegiului băncii comune. În același timp va prezenta Reichsrathului și proiectul de lege despre înființarea unei universități italiene.

Ministrul-președinte a avut o consfătuire și cu baronul Hormuzachi, noul mareșal al Bucovinei, care i-a arătat gravaminele Românilor bucovineni.

Consfătuirile nu s'au terminat încă și se vor continua până la deschiderea Reichsrathului.

Administrația noastră. Cu sentința dela Gyula, prin care frații Zsilinszky, ucigașii deputatului Achim, au fost achitați — nu s'au liniștit valorile. Mereu trebuie să asistăm la câte un epilog care destăinuiește câte un colțisor al corupției administrative.

Zilele trecute un martor, avocat în Ciaba, mărturisise că jandarmii luau dela Achim „împrumuturi”, în schimbul cărora îi făceau mici hatăruri. Iar azi vine știrea că pretorele Seiler Elek, care a dresat primul proces-verbal cu frații ucigași, a fost suspendat și trecut înaintea consiliului de disciplină.

La proces se constatare anume că procesul-verbal s'a încheiat după depărtarea fraților Zsilinszky; Seiler afirmase contrarul. S'a constatat că frații ucigași, când s'au prezentat pretorelui, aveau arme la ei; Seiler afirmase contrarul. Seiler afirmase că nu i-a arestat pe frații Zsilinszky fiindcă „cazul” nu i-se păruse grav, și tot el afirmase că n'a fost în stare să dresseze procesul-verbal în regulă—fiind adânc zguduit de cazul acesta tragic...

Ședință intimă. Camera deputaților a avut, azi, Vineri, prima sa ședință intimă, — mijloc atât de des exploatat de obstructioniști.

Ședința a pornit și azi în semnul obstructionii. Președintele Berzeviczy a anunțat petițiile adresate Camerei. De obicei, aceste petiții, fără a se citi, se dau spre studiere comisiei pentru petiții. Opoziția a cerut, însă să fie citite și tipărite.

S'a pornit numai decât o discuție aprinsă, la care au luat parte mai mulți opoziționali. Președintele a dispus citirea petițiilor. Opoziționali întrerupeau mereu și cereau ca aceste întreruperi să fie trecute în ziarul stenografic. Se naște sgomot mare.

Rudnyánszky György, guvernamental, le strigă atunci: Așa procedează un partid serios?

o piesă și i-o dădă, gata să plec. Atunci, fetița isbucni într'un hohot de plâns, îmi luă mâna pe care nu i-o puteam smulge și o acoperi cu sărutări și lacrimi ferbinti, cari mă ardeau.

Mă așezai pe scaun. Incepu să mi povestească: Tatăl meu era lucrător la fabrica X..., iar mama spăla rufe în mahala. Eram nouă guri acasă și eu cea mai mare am fost dată, după ce cu greutate am învățat cele patru clase primare, la un atelier, unde auzeam multe dar înțelegeam puțin. Am învățat destul de bine croitoria. Aveam șaisprezece ani, duceam o viață regulată acasă, și câștigul a trei ne ajungea. Într'o zi când ajung acasă, țipete la noi, vecinele se uitau speriate la mine, copiii plângeau, mama plângea, cine-va gemea, urla... am năvălit în odăiță: tata eu o mână zdrobită fusese adus acasă, căci la spital nu mai era loc. Am căzut în genunchi și i-am sărutat pe cealaltă. Am plâns mult. În locul mânei drepte avea un enorm bandaj...

Toți banii noștri, toată economia am cheltuit-o cu doctoria și trăsurile la spital, când trebuia să-l ducem să i-se schimbe pansamentele. De nicăiri nici un ajutor, și la atelier patronul îmi spunea că-s draguță și că mi-ar mări leafa dacă aș primi

Înteruperea aceasta a provocat o furtună de proteste. Opoziția se ridică în picioare și cere dela președinte să-l chieime la ordine pe Rudnyánszky. Nefăcându-o, după ce secretarul Camerei a terminat cu citirea petițiilor, un deputat kossuthist prezintă președintelui o coală prin care se cere ședință intimă.

Galeriile se evacuează și deputații rămân fără auditoriu. Opoziția îl atacă pe președinte pentru că n'a luat apărarea opoziției împotriva ofenselor guvernamentale. Rudnyánszky dă explicații, pe care apoi le repetă și în ședință publică.

Acest incident a adus însă opoziției un câștig de două ore.

În ședința publică, deputatul opozițional Benedek cere ca petițiile citite să fie trecute în ziarul stenografic și tipărite.

Președintele ia dispozițiile cerute. Se intră apoi în ordinea de zi: discuția reformelor militare.

Oratorul zilei a fost Bakonyi Samu, care combate proiectul.

Discuția se va continua mâine, Sâmbătă.

Pelerinajul membrilor Ligei culturale la mănăstirea Comana.

În aceste zile de mizerii și dureri ale neamului nostru, pelerinajul membrilor Ligei Culturale la mănăstirea Comana, pentru sărbătorirea aniversării, de 300 de ani dela biruința strălucită a lui Radu Șerban Vodă asupra Ungurilor, lângă Brașov. — a fost un minunat prilej de înălțare și de întărire sufletească.

Serbarea a fost organizată de comitetul central al Ligei Culturale, la propunerea d-lui Nicolae Iorga, secretarul general, care, fiind în convalescență, n'a putut lua parte la pelerinaj.

La orele 7 jumătate, comitetul secției București și numeroși membri ai Ligei, purtând cu fală steagul societății, erau întruniți în gara de Nord. Din partea comitetului central al Ligei s'au împărțit membrilor exemplare dintr'o frumoasă broșură ocazională, scrisă de d. Nicolae Iorga, despre viața, faptele vitejești și sfârși-

să-l las să mă sărute. Apoi, obișnuia să mă cheme în biroul lui. La început mă ținea puțin, îmi da diferite însărcinări, mai pe urmă mă ținea tot mai mult, tremura când îmi vorbea, se apropia de mine cu veninul în suflul și cu zîmbet pe buze. Știam ce dorește și zoriam să plec în atelier, unde mă priveau fetele, rizând, iar altele, erau geloase pe mine că eram în bunele grații ale jupânului. Într'o zi îmi spuse: „Când pleci deseară, să treci pe la mine”.

Și acasă, tata fără o mână, lipsit de ajutorul celor pentru care și-a pus viața în primejdie, zăcea neștiindu-se dacă va scăpa cu viață.

M'am urcat în birou. Mi-a vorbit de afaceri mai întâi, însă îndată schimbă vorba, mă cuprinsese de după mijloc, căutam să scap, privirea lui mă îngrozea, am căzut leșinată, pierdută...

Când m'am deșteptat, am simțit o durere necunoscută până atunci și în elipa aceea mi-am dat seamă cum căzusem în prăpastie. De atunci de câte ori voia să mă aibă, mă chema în birou, îmi trecea cu o batistă pe la nas, ochii mi-se închideau și când mă deșteptam, mi-se părea că vin dintr'o lume necunoscută, din aceea a durerii nesfârșite,

tul jalnic al neuitatului Domn Radu Vodă Șerban.

În drum spre Comana, pe o vreme plină de soare și senin, membrii Ligei, cari umpleau trenul, erau salutați cu entuziasm în diferitele stațiuni.

La Comana, în gară, excursioniștii au fost întâmpinați de câțiva delegați ai secției Giurgiu și de corul elevilor din localitate, cari cântau „Deșteaptă-te Române”. Gara și satul îmbrăcaseră haină de sărbătoare. Pretutindenea fâlfăiau steaguri. Până la mănăstire, unde Legiștii s'au dus într'un cortegiu impunător, se înălțau arcuiri de triumf.

Între lacuri și pajști verzi, pe un deal, se arată zidurile în ruină ale mănăstirii Comana, stăpânind tot ținutul.

În biserică lume multă, Ligisti din țara întreagă și țărâtime din partea locului. Erau reprezentate secțiile Ligei din București, Giurgiu, Ploești, Pitești, Buzău, Craiova, Mihăileni etc. Membrii băncii populare „Stejarul” veniseră cu steagul lor.

Protoereul Săndulescu și preoții Ion Niculescu, Ghiță Militaru, Gh. Popescu au slujit parastasul pentru odihna de veci a viteazului Radu Șerban Voevod și a neamului său basarabean.

D. Gh. Bogdan Duică, în numele comitetului central al Ligei, a ținut o cuvântare de laudă în amintirea domniei Voevodului, care a răsunat omorîrea mișelească a lui Mihai Viteazul, Șerban Voevod, a spus d. Bogdan, a continuat stăpânirea glorioasă a lui Mihai și a făcut aceeași politică, luptând în contra păgânilor și cerind sprijinul împăratului creștin dela Viena. Dar Austriacii, târzi ca în totdeauna nu l-au ajutat, cum se cuvenia, iar Ungurii trufași au căutat să-l doboare. Însă domnul Viteaz i-a biruit de două ori, în Ardeal, învățându-i a cunoaște bărbăția românească. Pilda lui Șerban Voevod, care a luptat și a suferit pentru țară și neam, să ne arate, că numai prin puterile noastre proprii ne putem păstra naționalitatea și neatârarea țării.

D. Aurel Scurtu, din partea secției Giurgiu

împotriva cărcia nu poți să țipi, nu poți să te revolți, nu poți să spui cuvântul cel drept, căci ești strivit ca o gănganie. Știi d-ta, dle, ce înseamnă să nu ai dreptate, să suferi batjocura, să înduri toate pentru ca să ajuți cu munca ta hrana a opt guri și a unui tată, infirm, pe care îl doboară și suferința morală și suferința fizică, când se știe neputincios de a mai lucra?

Și toate ar fi trecut, dacă tata s'ar fi făcut bine.

Dar a murit după o viață de muncă încordată, pentru alții, că pentru ai lui abia putea să aducă pâine neagră. A murit, plângându-se nu pe dânsul, ci pe cei rămași în urmă. Și plângea tata, și noi văzându-l plângând, plângeam cu dânsul, dar ce au folosit plânsetele noastre! O groapă pentru el, iar eu am fost dată afară de patroană pentru purtări rele, și în astă seară dacă nu-mi dădeai dta banii ăștia curați, nu știu dacă nu m'aș fi svârțit în Dâmbovița, să nu mai văd pe biata mamă scuipând sânge, slăbită, și pe cei cinci, uitându-se la pâinea din mâinile mele când ajung acasă... Aici, am odaie cu chirie... După o mică pauză urmă: Am rămas cinci: ceilalți au murit... Asta-i viața mea acuma. Am încercat să intru în alte

„Asociațiunea industriștilor de mobile” din Brașov

recomandă în atenția on. public, depozitul său bogat în

mobile

pentru camere de dormit, sufragerie, camere-garcon și saloane la în întreprindere efectuarea aranjamentului complet al locuințelor și bucătăriilor; al edificiilor publice (școli, palate publice) împreună cu tapetăria lor. — — — — —

Prețurile moderate, pe lângă condiții favorabile. — Se poate privi fără a deobliga la cumpărare! — Cataloge gratuite!

A „Brassói Butorkészítő Iparosok Arucsarnok Szövetkezeté”, Strada Vămii nr. 36.

a Ligei, a exprimat sentimentele de pietate națională ale Vlăsconilor, cari se mândresc că pe pământul lor sunt Călugărenii, locul victoriei mărețe a lui Mihai Viteazul, și mănăstirea Comana, cu moaștele vrednicului său urmaș Voevodul Radu Șerban.

Liga din Giurgiu, a declarat d. Scurtu, promite că va lua inițiativa pentru restaurarea mănăstirii dela Comana, care este un monument istoric și trebuie cinstită astfel.

D. Vasilescu, profesor și avocat din Plocești, a rostit o frumoasă cuvântare despre puterea religiei strămoșești, scutul de apărare al naționalității noastre.

În fața bisericii, d. Tudor Popescu a dat excursioniștilor mai multe informațiuni istorice cu privire la Șerban Vodă și la mănăstirea Comana și a îndemnat pe Ligiștii din Vlașca să facă totul pentru restaurarea sfântului lăcaș.

D. General Drăgoescu din Craiova a făcut apologia dlui Nicolae Iorga, secretarul general al Ligei, care a dat ideea acestei serbări și spre marea lui măhnire a fost împiedecat de boală a lua parte. În accente mișcătoare, d. general Drăgoescu a lăudat opera istorică monumentală a dlui Iorga și propaganda sa culturală. Toată lumea, a aplaudat cu entuziasm propunerea dlui Drăgoescu de a se trimite o telegramă de salutare dlui Iorga.

După serbare, excursioniștii s'au dus în pădurea Comanei, unde au luat masa pe iarbă verde, în cea mai voioasă dispoziție.

Din partea Ligei, d. G. Bogdan Duică, a trimis A. S. R. Principelui Carol, membru de onoare al Ligei, următoarea telegramă primită de excursioniști cu mare însuflețire:

*Alteței Sale Regale
Principelui Carol*

Excursioniștii Ligei Culturale întruniți la mormântul Domnului Șerban Vodă-Viteazul prezintă omagiile lor odraslei mândre a Dinastiei noastre și Vă urează gloria viitorului profetizat de trecutul neamului nostru.

În timpul serbării s'a primit următoarea telegramă din partea dlui Nicolae Iorga:

„Aș fi dorit din toată inima să fiu cu d-voastră. Împiedecat de boală, Vă urez să primiți cât mai puternică înrîurire a trecutului glorios”.

Cu trenul de 4 d. a., excursioniștii au plecat la căminele lor, urmași de uralele țaranilor din Comana.

ateliere, însă găseam pretutindeni dușmani; patronii îmi cereau să le fiu amantă, nevestele lor mă dădeau afară, căci doamna aceluia care m'a nenorocit a povestit tuturor prietenelor ei că sunt o femeie primejdioasă și așa eram cunoscută în toate atelierele, unde mi-se închidea munca cinstită, unde mi-se cerea numai trupul. Și desnădăjduită, uitându-mă în jurul meu la cei care mă așteptau cu drag, am căzut. Sunt plină de noroi și niciodată nu-l voi mai putea spăla. Dumneata ești cel dintâi căruia i-am povestit viața mea. Apoi și-a pus capul în pernă, a început să plângă și tremura tot trupul ei fraged, cuprins de spasmuri.

Negustori, industriași, meseriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic al tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugămintea să ne comunice cât mai în grabă numele firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul sau prăvălia lor.

„TRIBUNA”

Plecarea d-lui Bârseanu din Brașov.

Am anunțat și noi că societatea română din Brașov pregătește un banchet de adio în onoarea dlui A. Bârseanu, care pleacă la Sibiu. Miercuri a fost acest banchet, la care au luat parte toți românii de seamă din Brașov, admiratori ai lui A. Bârseanu, distinsul profesor și academician, o fală a Brașovului pe care acum îl părăsește. Dăm aici, după „Gazeta Transilvaniei”, un raport dela banchetul frumos, care a luat proporțiile unei manifestații însuflețite de simpatie pentru D. Bârseanu, pe care suntem siguri că sibienii îl vor primi cu aceeași dragoste, cu care l-au petrecut la despărțire românii din Brașov:

Mai rar ni-s'a dat ocaziunea în Brașov să vedem întrunit la un loc public atâta de ales și numeros românesc ca la banchetul de adio aranjat în onoarea iubitului nostru profesor Andrei Bârseanu. Tot ce are Brașovul nostru mai ales și mai bun și-a dat eri seara întâlnire în sala spațioasă a restaurantului „Transilvania” pentru ași manifesta recunoștința și simpatia față de distinsul dascăl și fruntaș al neamului, pe care meritele sale, caracterul său integru și recunoștința neamului l-au înălțat în fruntea celei dintâi societăți culturale românești: a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”.

Și nici că se putea altfel, căci Andrei Bârseanu s'a manifestat în toată viața sa, ca un om în adevăratul înțeles al cuvântului. Toate faptele sale și întreaga sa activitate pe toate terenele au emanat din iubirea sa caldă de neam și din dorul fierbinte de a face bine. Și toți oratorii sării: părințele protopop Dr. Vasile Saftu, care a prezidat banchetul, directorul gimnaziului Virgil Onițiu, directorul școlii comerciale superioare A. Vlaicu, directorul desp. Brașov al „Asociațiunii” prof. N. Bogdan, directorul școlii primare de fete R. Frateș și inimosul avocat septuagenar I. Lengeru au găsit accente emoționante, ca să scoată în relief în legătură cu faptele frumoase și numeroase săvârșite de sârbătoritul sării, isvorul cristalin și dătător de viață din care au pornit toate faptele sale închinare muncii și binelui neamului românesc. Vorbirile rostite au stat la un nivel foarte înalt atât ca formă cât și ca conținut. A fost o puternică erupție a iubirii și stimei generale, de care se bucură dl Bârseanu și vrednica sa soartă în mijlocul Brașovenilor și în același timp s'a dat expresiune și regretelor unanime pe care le simte societatea din Brașov la plecarea dlui Bârseanu la noul său post din fruntea Asociațiunii. Fiecare orator a încheiat cu dorința fierbinte ca Atotputernicul Dumnezeu să-i dea dlui Bârseanu putere și sănătate, ca să și poată împlini frumoasa dar greua chemare ca „apostol pe tribuna mare a neamului” — cum foarte nimerit a spus-o părintele Saftu în toastul său. Iar publicul prezent în număr de aproape 200, dame și domni, au însoțit după fiecare toast aceste urări de bine cu calde și îndelungate aplauze și aclamațiuni.

Terminând oratorii designați s'a ridicat sârbătoritul ei emoționat până la lacrimi a exprimat în numele său și al stimei sale soții tuturor mulțămite profunde pentru manifestațiile de dragoste și simpatie, ce i-s'au adus în seara aceasta.

Se făcuse o tăcere adâncă sărbătorească și fiecare din cei prezenți părea că soarbe cuvânt de cuvânt, ce izvorea din inima de aur a distinsului orator. Cu modestia, care l-a caracterizat totdeauna, dl Bârseanu și-a rezumat viața și activitatea începând din vârsta fragedă, pe care a petrecut-o și desfășurat-o în Brașov în jurul școlilor noastre ridicate cu atâtea jertfe. În cuvinte înduioșătoare până la lacrimi și-a adus cu recunoștință aminte de dascălii săi de odinioară și de bătrânii Brașovului, cărora școlile, pe care le-a urmat, absolvat și la care a muncit 28 ani ca profesor, le-au fost mai scumpe decât inima ochilor lor.

A trecut apoi în revistă activitatea sa ca profesor în mijlocul brașovenilor, în care a fost condus de două principii: iubirea de neam și dorul de a face bine, cari principii le va urma și în

viitor și cari îi ușurează întru câtva despărțirea de Brașov și instituțiile ei culturale naționale. Termină invitând pe toți, să închine un păhar în onoarea școlilor noastre, cel mai scump odor al nostru al tuturor și în onoarea conducătorilor lor.

Aplauze frenetice au acoperit ultimele cuvinte ale dlui Bârseanu.

Terminându-se cu aceasta partea oficială a banchetului, s'a incins o veselă și familiară petrecere la mesele întinse. Corul tinerimei „Acordul” a executat câteva cântări, contribuind și cu acest prilej la buna dispoziție a publicului.

Între oaspeții nebrașoveni, veniți la banchet, am remarcat cu plăcere pe dl prof. de univ. Dr. Sextil Pușcariu, pe dnii avocați din Lugoj Dr. G. Dobrin și Dr. Izidor Pop, și pe mai mulți reprezentanți ai agenților desp. Brașov al Asociațiunii, între cari pe preoții Z. Popovici, Nan, I. Ludu, pe inv. Boldor, Fărcaș, Crivăț etc. În de cursul sării s'a dat cetire mai multor telegrame de salutare, ce-au sosit.

Cartea pastorală de despărțire a I. P. S. Sale Mitropolitului Primat.

I. P. S. Athanasie în urma demisiei a adresat următoarea carte pastorală de despărțire către toți frații și fiii duhovnicești clerici și mireni:

Athanasie

Cu mila lui Dumnezeu Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei Primat al României.

Tuturor iubiților mei frați și fii duhovnicești, clerici și mireni, monahi și monahii din această de Dumnezeu păzită Eparhie a Mitropoliei Ungro-Vlahiei, har fie voauă dela părintele îndurătorilor, iar dela smerenia mea dorință fierbinte de tot binele și arhipăstorească binecuvântare.

Prin această carte a mea vă înștiințez, iubiților, că gândindu-mă cu deadinsul la marele interes ale Sf. noastre Biserici, pe care eu, smeritul întristat și amărât de cele petrecute în timpul din urmă, nu mă simt acum în putință de a le mai apăra și înainta după cuviință, am depus de a mea bună voie parțes în mâinile Majestății Sale Regelui, dela care potrivit obiceiului pământului nostru, am primit și toiagul păstoririi acestei de Dumnezeu păzite Eparhii.

Făcut-am această jertfă cu măhnire dar hotărât în ziua de 28 ale curgătoarei luni Iunie, așa că dela zi întâi Iulie încetez de a mai purta cămașa Sf. Mitropolii și a mai fi povățuitorul sufletesc al vostru.

De aceea vă zic acuma: „Rămânți sănătoși, rămâneți cu Domnul”!

Despărțindu-mă cu multă întristare de voi, iubiții mei frați și fii duhovnicești, rog pe bunul Dumnezeu să trimită păstor mai destoinic spre cel mai mare folos al Sf. noastre Biserici și al vostru, iubiților. Îi mai rog să reverse toate dăruirile sale asupra Bisericii și a Patriei, pace, sănătate și bună înțelegere cărmuitorilor, îmbelșugare roadelor pământului și bună liniște văzduhului.

Vă mulțumesc tuturor iubiților mei pentru dragostea ce mi-ați arătat în toate împrejurările și de câte ori am avut prilej a vă vedea mai de aproape. Vă încredințez că ori unde voi fi și cât îmi va da Dumnezeu viață voi face totdeauna pomnire de voi în smeritele mele rugăciuni ca Atotputernicul să vă dăruiască toate cele bune și de folos sufletește și trupestce, să vă îndeplinească cererile către mântuire și să vă ajute a petrece în pace și a propăși după bunul sfat și dorirea inimii.

Precum în alte împrejurări așa și acum vă rog și vă îndemn, iubiților, să iubiți Sf. noastră Biserică ortodoxă strămoșească, să o apărați fiecare în marginele putinței de cei ce ar căuta să vâre într'însa vrajbă și împerechere. Să dați cuvenită cinste păstorilor bisericesti, căci ei priveghiază pentru sufletele voastre, să faceți aceasta cu bucurie ca și ei să se îndemne a sluji mai stăruitor în Biserica Domnului care sunteți voi. Unul pe altul iubiți, cum învață Apostolul, unul pe altul mai de cinste socotiți. Pe toți cinștiți. Frăția iubiți. De Dumnezeu vă temeți. Pe Regele cinștiți. Ca astfel să fiți fiii Tatălui ceresc, care pe toți iubește și de toți se îngrijește, și să vă învredniciți de adevărata fericire în această

viață și în cea de veci, prin Isus Hristos Mântuitorul nostru. Căruia, împreună cu Tatăl și cu Sf. Duh se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea acum și pururea și în veci vecilor. Amin.

Dată în Sf. Mitropolie din București la 30 Iunie 1911.

† Athanasie, Mitropolit Primat.

Aurel P. Bănuț la Tinca.

— Turneul artistic-teatral. —

Tinca, 10 Iulie 1911.

De Tinca se știe prea puțin și publicului cititor i-se dă ocaziunea să audă de Tinca numai cu ocaziunea alegerilor dietale.

Tinca nu se poate mândri, ca Beiușul din apropiere, cu coroana cea frumoasă de școli și cu alte așezăminte culturale. Ea este o comună în creștere, care se dezvoltă zi de zi și ia aspectul unui opid. Români sunt puțini, îi poți număra pe degete; școala și biserica sunt așezate în o simplă casă pe locul cumpărat și dăruit de mecenatele N. Jiga. Fondul destinat pentru edificarea bisericii din Tinca (unde va fi și sediul protopopiatului) se ridică zi de zi și an de an din venitele petrecerilor ce se aranjează la inițiativa energicului și înflăcăratului tânăr Romul Barbu și nu peste mult, mulțumită ofertelor marinimoase ale inimilor largi cari sprijinesc și întăresc înaintarea noastră, — Tinca va ajunge un adevărat centru românesc și independent.

Tinca n'a fost luată în turneul artistic publicat deja cu luni de zile înainte în jurnale. Și era teamă că inițiativa fruntașilor de aici va fi zădărnicită și nu va fi public, ca să asculte pe artiștii noștri!

Sosiți de Joi seara, d. Aurel P. Bănuț cu trupa dsale și cu mai multe familii din Beiuș, au fost încetirați la cele 5 familii și la tineretul din loc. Seara în onoarea artiștilor, artistelor și oaspeților s'a dat o cină comună. Oaspeții au fost salutați, în o vorbire frumoasă, de d. Dr. A. Ilie, avocat, căruia i-a răspuns d. Bănuțiu.

Au fost foarte mulți, peste așteptare. Cu trupa dlui Bănuț au venit foarte mulți din Beiuș, apoi din Oradea, din Arad și Chișineu și n'a fost aproape comună din jurul Tincei să nu fi luat cineva parte la această serată artistică-teatrală.

Serata a fost deschisă de d. A. Bănuț care a declamat mai multe poczii de conținut serios și comic, cari au plăcut mult.

Urmează dsoara Valeria Ștefănică, absolută conservatorului din Augsburg, fiica directorului din Beiuș, o pianistă de forță. Acompaniedă de baritonistul liric Ionel Crișan, au stors aplauze prelungi.

Constantin Calmuschi declamă cu multă originalitate. Când apare în costumul mahalagioaiței, mulțimea izbucnește în hohote de ris. Atât de mult a plăcut încât a trebuit să apară de mai mult ori pe scenă.

Apare apoi d. Ionel Crișan, care cu înfățișarea sa serioasă, cu vocea sa plăcută voluminoasă și caldă, ne-a cântat câteva doine, cari au stârnit valuri de entuziasm.

*Un cântec mic tu cum îl faci
Încât așa de mult să plăci?
Puțină muzică și foc.
Puțin amor, puțin noroc
Și-o inimă întregă!...*

Deascemenea ne-a cântat admirabil balada „Ștefan Vodă și codrul”.

S'au jucat apoi piesele teatrale: „Jertfa”, dramă de I. Miclescu și „Unica fiică”, comedie localizată de Elena de Jacobich.

„Jertfa” jucată de dsoarele Geni și Reli Popa Radu a fost redată cu adevărat simț și cu cel mai

perfect joc de scenă. Dsoarele Geni și Reli Popa Radu au un talent deosebit și s'au arătat stăpâne pe rolurile primite. Eleganța mișcărilor, jocul precis și natural, limbă clară și accent românesc sunt tot atâtea calități de artiste, pe cari dlor le posed pe deplin.

Punctul final a fost „Unica fiică”, comedie în 2 acte jucată cu acelaș efect ca și „Jertfa”. Rolurile au fost susținute de dnii: Aurel P. Bănuț, Ionel Crișan și Constantin Calmuschi și dsoarele Reli și Geni Popa Radu apoi diletanți, dnii: R. G. Cimijo, G. Cosma, P. Teochar, dsoarele Elisa Ștefănică și I. Tit.

A fost un joc de teatru cum nu am mai avut prilejul să vedem prin aceste părți.

După serată s'a servit o cină comună. Dl D. O. Pințea a mulțumit în numele publicului adunat dlui A. P. Bănuț pentru serviciile ce le-a adus neamului, prin această reprezentare, iar dl Bănuț a răspuns, mulțumind de primirea și sprijinul ce se dă artei române, prin aceste părți mărghinase ale românismului.

A urmat apoi dansul care a ținut până în zori de zi, în mijlocul celei mai mari animații.

A doua zi iubiiții noștri artiști au părăsit Tinca, parte în trăsură, parte în automobilul tânărului Sever Pop, ducând cu ei amintirea unor zile plăcute iar nouă lăsându-ne nădejdea, că din sămânța aruncată de ei va răsări odată floarea cu mireme dulci care ne va vindeca sufletul de străinism.

Voi tineri fără experiență cari vă împrăștiati risipitor tineretea și bogăția talentului vostru, fără să primiți în schimb titluri ci vă mulțumiți cu răsplata săracă a unor aplauze înțelegătoare duceți lupta adevărată a acestui neam purtând făclia culturii și artei române!

Sfârșitul lomei prin știință.

Frédéric Passy, celebrul apostol al păcii universale, publică următorul articol într'un ziar parisiian:

„Un savant a publicat acum vre-o 50 de ani, un memoriu relativ la sfârșitul lomei.

El arăta cum știința armând unanitatea cu noi puteri, punând mereu la dispozițiunea sa diversele forțe ale materiei, îi procură în acelaș timp mijloacele de producțiune și mijloace de distrugere, și-i permite, după întrebuițarea ce ar face de aceste resurse, sau de a-și mări la infinit avuția, puterea și buna stare, sau de a chema la ea mizeria, ruina și moartea.

Or, cum omul este o fire invidioasă, geloasă și rea, mai preocupat de a aduce vătămare altuia decât a-și face bine sieși, răul va învige, conchi-dea savantul; noi sau descendenții noștri, într'un acces de nebunie furioasă, vom face să sară în aer locuința noastră, și, pentru cea mai mare glorie a științei, vom distruge păcătoasa speță la care ne lăudăm că aparținem.

S'a strigat că aceasta este un paradox. Am strigat și eu așa și vreau să persist a striga încă. Sunt momente când, văzând cum prin mijlocul fierului și al oamenilor, în loc de-a se face instrumente utile și fericite, se inventează instrumente de ruină și de cadavre, suntem tentați de a ne întreba dacă sinistra precizie nu era o profetie și dacă nu suntem în ajunul de a vedea realizarea ei. Moralisti, filosofi și poeți, dela obârșie, condamna violența și răsboul; religiunile, ori cari ar fi formulele și ritualul, predică concordia și fraternitatea. Și pretutindenea, sub toate drapelurile și în toate regiunile, oamenii nu se gândesc decât cum să se distrugă și să se sărăcească reciproc. După pumnul, boxul, arcul, lancea, au succedat armele din ce în ce mai perfecționate, pistolul, revolverul, pușca cu repețiție, tunul, mitraileza, sub-marinul, mina flotantă, ex-

plosibile... Și la fiecare dată, arătându-ni-se minunățiile acestor ingenioase mașini, ni-se spune, că este sfârșitul artei de a distruge; că înaintea temerei de a se suprima pe ele însăle, popoarele vor renunța în fine de a-și regula prin forța (care nu regulează nimic) diferendele și certurile lor; și că de acum înainte, mai înțelepțite, popoarele vor face ca să fie judecate, ca niște pașnici burghezi, de către niște onești arbitri.

Dar de fiecare dată o nouă perfecționare a arsenalului omoritor ese la lumină. Și, dacă vre-o mare descoperire științifică apare, dacă vre-o mare cucerire a omului vine să afirme și să manifesteze progresul puterii sale asupra naturii, dacă, în fața unei oare-cari mari evoluțiuni a gândirii și a industriei, un strigăt de bucurie și de triumf ese din pieptul savanților și din inima mulțimii, cari se cred în fine liberate de greul tribut al sudoarei și al sângelui pe care-l plătesc mizeriei și morții, îndată ceata blestemată a făuritorilor de ură și de ruină se ridică, și din acest dar neașteptat, din această armă destinată a supune oarba natură și a glorifica puterea liberă a ființei cugetătoare, caută să facă un agent superior de suferință și de doliu.

După drumul și barcă, cari au permis strămoșilor noștri de a ieși din izolarea primitivă și a înlesni primele apropieri și comunicațiuni de lucru și de idei; după locomoțiune cu aburi pe uscat și pe apă; după telegraful și telefonul, cari păreau că va trebui să consacre unirea geniului unui an într'o comunitate de laboare și de satisfacțiuni, s'a câștigat o ultimă victorie. Smulgându-se pământului, unde-l reținea greul lanț al atracțiunii, desprețind căile ieri admirate ce cu forța perseverenței și-a croit în osătura pământului, omul, rival de acum înainte al păsărilor mari ale cerului, se avântă în fine în aer. Vastul spațiu, spațiu fără limite, fără bariere și fără frontiere îi aparține. Și toate popoarele, într'un singur glas, salutând această liberare simultană, vor putea să repete ca poetul sublimul cânt al liberării și al fraternității.

Sărmana mulțime, pe când tu te dai bucuriei, pe când tu admiri și binecuvintezi, spiritul răului, spiritul aceuia care la fiecare progres zice „nu”, acest spirit de minciună și de crimă s'a pus pe lucru, și, nemulțumit de a opune speranțelor cari exaltă desmintirea sinistrelor sale pronosticuri, se încapăținează a transforma în aparate perfecționate de ucideri aceste forțe de concordie și de bunăvoință.

Un jurnal, pe care nu-l numesc, prepară un pelerinaj aerian, care trebuie, socotește el, să afirme solidaritatea umană. Și revolta maestrilor de discordie, punerea înainte a unui pretins patriotism de diviziune și de ură este așa de violent că se vede forțat, pentru a nu vedea să se ia în rău ceea ce el socotea că e bine, de a renunța la întreprinderea sa.

Conferința dela Haga, din 1899, printr'una din rezoluțiunile sale, transformate în legi internaționale prin acordul puterilor, interzisese de-a asvârli din înălțimea baloanelor (atunci nu era încă vorba de aviațiune practică) substanțe explosibile sau asfixiante. Și institutul de drept internațional, onorat acum vre-o trei ani, cu unul din premiile Nobel pentru pace, în loc de a reclama contra uitării acestei interziceri pe care guvernele au neglijat a o reînvi, pune în discuțiune chestiunea de a se ști dacă aeroplanelor vor putea fi întrebuițate ca mașine de război și pare că ar vrea să rezolve chestiunea într'un sens afirmativ.

Sper că nu are să fie așa și că decisiunile corpurilor savante, ale institutului de drept internațional, ca și ale Conferenței dela Haga, și voturile Congreselor Societăților pentru pace vor fi unanime pentru a protesta contra ori cărei pretenții de a da întrebuițării omoritoare a aviațiunii consecrațiunea oficială.

Știu ce se poate zice contra ideii de a umaniza războiul. Războiul nu se umanizează, el se su-

MOBILE

la cea mai modernă execuție se pot procura la:

pentru dormitor
suflegerie
locuințe, garton
în garnitură de
plele și de aramă
precum și covoare

C. W. Kessler

fabricant de mobile

Sibiu—Nagyseben, Str. Șaguna Nr. 7.

primă, sau se reduce. Dar, dacă nu se poate spera să se reglementeze luptele încă posibile dintre națiuni, trebuie cel puțin a ne abține de a acoperi cu o aprobare complezantă cele mai atroce dezlănțuriri ale brutalității savante sau nu. Drumul de fier, zicea Gheorghe Stephenson fiului său, va fi într-o zi marele drum al popoarelor și al regiilor. Căile ferate și vapoarele cu aburi, a zis după dânsul ilustrul Gladstone, sunt puternice suveici cari înlesnesc închegarea unității umane.

Aviațiunea, pentru a justifica ceea ce costă eroicilor promotori de pericole și de sacrificii, trebuie să fie un sbor magnific către unire, justiție și pace. Este salutul fratern al Franței către Italia, către Spania, către Marea Britanie, zic deopotrivă, la sosirea aviatorilor, guvernele și popoarele care-i aclamă. Trebuie ca pretutindenea, dela capitală la capitală, și dela națiune la națiune, să răsunе același strigăt; și ca, pe de-asupra vechilor erori și vechilor neînțelegeri, să apară în fine semnele înțelepciunii și ale solidarității necesare.

Continuați dar, voi toți cari aveți la inimă altceva decât invidia și ura, voi toți cari perzistați a crede în triumful adevărului și al justiției asupra violenței și oroarei, eforturile voastre pentru a păstra neatinse de ori ce pată și de ori ce murdărie aripile acestor mari porumbei, anunțatori (dacă vom ști să voim) ai sfârșitului deluviului de fier și de sânge”.

Invitare la abonament.

Stăm în fața unui nou semestru de abonament. Acum când o campanie detestabilă, neloială și ingrată s'a pornit împotriva ziarului nostru, drept răsplată pentru nesfârșitele sale servicii aduse cauzei naționale, avem îndoită nevoie de sprijinul prietenilor și a cetitorilor noștri statornici și credincioși, cari nu s'au lăsat mistificați nici terorizați.

Li rugăm pe toți să grăbească cu reînnoirea abonamentelor, și să facă o propagandă în cercul lor, pentru câștigarea de noi abonați, pe rezistanțieri să-și achite datoriile lor, căci ziarul nostru este avizat acum la propriile sale puteri în lupta grea ce o duce pentru interesele naționale.

În față, loviți cu șaptesprezece procese de presă, dintre cari cel dintâiu se va desbata la 16 August în spate loviți de focul concentric al unei propagande organizate de calomnii, minciuni și invective, nădejdea noastră se reazămă pe acea parte sănătoasă a publicului nostru care are independența sa de judecată, spiritul de discernemânt și devotament adânc, desinteresat și sincer pentru cauza națională.

Apelăm deci la ce e mai bun în societatea noastră, la acea parte a publicului nostru care poate crede în indemnurile cinstite ale unui ziar, în mărturisirile sale de credințe loiale și drepte, fiindcă cugetarea ei însuși este nestricată, loială, dreaptă și cinstită.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	—	—	—	28.— cor.
pe 1/2 an	—	—	—	14.— cor.
pe 1/4 an	—	—	—	7.— cor.
pe 1 lună	—	—	—	2.40 cor.

In România:

pe un an	—	—	—	40.— cor.
pe 1/2 an	—	—	—	20.— cor.

Redacția și Administrația „Tribunei.”

Ilustrate cu motive românești și cu vederi din România ș. a. se pot căpăta la »Librăria Tribunei».

INFORMAȚII.

A R A D, 14 Iulie n. 1911.

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță o neînsemnată scădere a temperaturii, cu ploii și, pe alocuri, furtună.
Temperatura la amiazi a fost de 21.8 % Celsius.

— **Școalele noastre.** În revista „Transilvania” dl Dr. Onisifor Ghibu publică niște scurte monografii asupra școalelor noastre scrise de învățători. Sunt extrem de importante datele pe cari le dau în vileag bieții noștri apostoli ai culturii. Iată ce spune dl A. Chețan, despre trecutul apropiat al școlii din Frâua, comitatul Sibiiului.

În anul 1892/3 a venit ca învățător unul cu numele Vezan. Acest învățător a refuzat cvartirul învățătoresc constător din o singură odaie, luându-și cvartir mai cinstit pe punga sa proprie. Progresul, după spusele oamenilor, a fost laudabil. În a. 1893/4 a funcționat ca învățător Nicolae Popovici din Moșna, — om cu puțină pregătire și cu puțină diligență. În a. 1894/5 a fost ales învățător Tilon Albu, actualul învățător din Curim, dezvoltând o activitate laudabilă. E de însemnat că dintre toți învățătorii de până aci, nici unul n'a avut pregătire pedagogice moderne. Filon Albu este primul. În a. 1895/6 urmează la postul de învățător iarăși Nic. Popovici, om stăpânit de patima beției, care se dimitea la petreceri cu țărani prin crîșmele satului. În a. 1896/7 ocupă postul de învățător preotul actual Teofil Holerga, care funcționează totodată și ca preot. Din salariul învățătoresc nu primește decât foarte puțin. În a. 1897/8 urmează de învățător Nic. Andrei, actualul preot din Dupusdorf. Salar după tocmală. În a. 1898/9 urmează de învățător Ioan Mănică, salar 200 fl. din repartiție dela popor, dar socotind fiind și un prinz în acei bani. În a. 1899/900 urmează la postul de învățător un bătrîn cu numele Băcilă, întunecând mai tot ce au muncit antecesorii lui. În a. 1901/2 urmează învățător Miron Racota și Axente Trif. Miron Racota vine toamna, conform uzului vechiu, făcând tocmală cu poporul, iar Axente Trif vine mai târziu cu vre-o lună, fiind numit de P. V. Consistor. În urma acestei încurcături M. Racota a trebuit să plece în alt sat, unde l-a numit Ven. Consistor. Axente Trif a fost om impunător și totodată și cu pregătire bune, dar ducea o mizerie cumplită, încât nevasta trebuia să lucreze cu ziua pe la Sași, cu cei mai demoralizați oameni de rînd, la sapă și la alte lucruri ordinare incompatibile cu cariera învățătorescă. Cu toate acestea tot i-se zicea „doamnă”.

Iată soarta unei școli românești din mijlocul Ardealului. Ce-o fi prin alte părți?!

— **Pentru bustul lui Eminescu** am primit azi dela d. Mihail Novac, din Șona, suma de 2 coroane.

— **Alegere de preot.** Din Gepiu (tractul Tincei) ni-se serie: La 29 Iunie v. (11 Iulie n.) a avut loc alegerea de preot în comuna noastră. Alegerea a fost condusă de d. protopop Nicolae Roxin. Au fost patru candidați, dintre cari harnicul preot Vasile Fărucă a primit 64 voturi, al doilea candidat Teodor Roxin 3 voturi, iar ceilalți candidați, Hașas și Bonat, nici un vot.

— **Liber.** D. N. Mitru proprietarul și redactorul „Plugarului Român” din Timișoara, împlinindu-și pedeapsa de 8 zile pentru agitație în temnița din Lugoj la 13 Iulie a. e. a ieșit deplin sănătos, și din nou și-a început activitatea.

— **Regele Ferdinand al Bulgariei în Austria.** Din Sofia se anunță, că regele Ferdinand va călători în cursul verii în Austria spre a face o vizită domnitorului nostru. Regele va fi însoțit de ministrul-șef Gesoff. Ziua plecării nu este încă stabilită.

— **Incendiu din Moreni continuă** Se anunță din Ploiești: Focul teribil din Moreni continuă și acuma. Gazele arzânde formează o coloană de aproape 200 m., iluminând împrejurimile pe o distanță de aproape 20—30 klm.

Azi a fost în Moreni d. prim procuror Anastasiade, însoțit de Zagorici și Păunescu, care au anchetat. Din câte a transpirat din anchetă vinovat pare a fi d. inginer Popescu Celarian care era șeful

schelei Bana, deoarece d-sa nu s'a conformat art. 58 din legea minieră spre a anunța din timp că sonda No. 7 prezintă simptome de erupție.

Inginerul Pepa va fi înmormântat mâine.

Corpul lui a fost găsit carbonizat și micșorat la 1 m. 20. trăgând o foarte mică greutate. Corpul lui a fost recunoscut după verigheta ce o purta în deget.

Azi după amiază la 2 a mai murit în spitalul dela Moreni mecanicul Stelian Bădescu.

Starea celorlalți 6 este disperată și e imposibil ca vre-unul din ei să scape cu viață.

Focul continuă și nimeni nu se poate apropia de gurile sondei mai aproape ca 40 metri.

— **Cutremurul din Kecskemét.** Populația s'a liniștit aproape cu desăvârșire, deși s'au mai resimțit cutremure mici și zilele din urmă.

Pentru ajutorarea celor lipsiți sosesec de prutindeni sume însemnate. Maj. Sa a deschis și-ru contribuitorilor cu suma de 100.000 de coroane.

La Kecskemét au sosit 3 companii de pioneri.

— **Nou avocat român în Siria.** Primim următorul aviz: Am onoare a Vă încunoștiința, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Siria. Cu stimă: Dr. Ioan Suciu, avocat.

— **Cutremur de pământ în Messina.** Aparatele institutelor seismografice din Viena și Budapesta au semnalat alaltăieri un mare cutremur de pământ la câteva mii de klm. Azi vine știrea că și acest cutremur a avut loc la Messina, Miercuri după amiază. S'au resimțit două zguduiri mai slabe și unul mai puternic, făcând pagube enorme.

Fiind ziua, n'a căzut nici o viață jertfă cutremurului.

Abia au trecut doi ani și jumătate dela marea catastrofă care a nimicuit acest oraș înfloritor și acum iarăși a căzut pradă forțelor tainice ale pământului.

— **Date statistice privitoare la Ungaria.** Numărul din urmă al monitorului oficiului de statistică publică următoarele:

În luna Mai s'au născut în țările de sub coroană sfântului Ștefan 60.145 copii; au murit 42.151 persoane. Sporul firese e deci 17.994.

În cursul lunii Mai s'au încheiat 15.923 căsătorii. Între evrei și creștini s'au încheiat 86 (în 36 cazuri mireasa a fost creștină).

În cursul lunii Mai s'au liberat 9630 de pașapoarte (în luna Aprilie 9177); dintre cari 4435 pașapoarte pentru 6235 persoane cari emigrează (5274 emigrează în America).

În cursul lunii Mai au fost 1092 cazuri de incendii în 899 de comune. 1855 de persoane au suferit pagube de 3.568.061 coroane.

— **Incetarea apariției unor ziare din Constantinopol.** În legătură cu omorul politic săvârșit asupra redactorului dela ziarul „Schrah” din Constantinopol, patru ziare și-au sîstat pe timp nehotărît apariția. În ultimul număr au publicat o declarație, anunțând, că din lipsa libertății de presă nu vor apare, până când făptuitorii nu își vor lua pedeapsa meritată. Cele patru ziare au program liberal.

— **Victimele insolajiei.** Din New-York se anunță că alaltăieri au murit douăzeci și șase de oameni în urma insolajiei. Numărul victimelor se urcă până acum la două sute trezeci și patru. Cu toată ploaia de ieri, căldurile se mențin de a fi insuportabile și amenințătoare.

— **Somn de 100 de zile.** Un caz interesant de somn letargic preocupă autoritățile dela Iekaterinoslav din Rusia. Anume era să se țină judecată asupra șefului de bandiți Matvejev, care jefuise un tren accelerat. În ziua procesului însă acuzatul a căzut într-un somn, din care nu l'au putut trezi, cu toate mijloacele aplicate. Au tre-

cut de atunci aproape 100 de zile; și banditul n'a putut fi readus la starea de conștiință. Cazul făcând mare senzație bărbați de știință au plecat la fața locului, ca să-l studieze.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-ter Nr. 22. — Etajul I
In fața palatului administrativ (comitatului)

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

16 Iulie n.

Rișca: producțiune teatrală cu prilejul adunării cercuale a despărțământului Brad al „Asociațiunii”. După reprezentare — joc. Inceputul la orele 7 și jumătate seara.

Programul e următorul:

1. „Ruga dela Chisetău” de I. Vulcan, (dată de diletanți din Rișca).
2. „Cărlanii” de I. Negruzzi. (dată de diletanți din Brad).
3. „Cine a adus sărăcia în lume”, dialog. (predată de diletanți din Rișca).

Intrarea: de persoană 1 cor., de familie 2 coroane, țărani 50 de fileri de persoană.

Venitul curat e pentru sporirea bibliotecii populare din Rișca și pentru renoarea bisericeii.

Sângeorgiul-român: petrecere cu joc în salo-
nului de cură al băilor „Hebe”. Inceputul la orele 8 seara.

Va avea loc petrecere, tot acolo, și în Duminecile următoare 23, 30 Iulie și 6 August n.

ECONOMIE.

Un mare succes economic.

Fruntașul nostru institut de credit și economii „Victoria”, în frumoasa sa carieră, a reportat un nou succes strălucit.

Precum suntem informați din parte competentă, direcțiunea acestui institut a avut ieri o ședință plenară, în care s'a constatat, că emisia nouă (a patra) de acțiuni, în valoare nominală de Coroane 1.000.000.— a succes perfect, fiind subscrise toate acțiunile în termenul din proiect, și totodată s'a arătat, că dela 15 Iunie—30 Iunie 1911, din prețul acțiunilor nouă s'a vărsat la Cassa institutului peste 400%.

Prin această nouă operațiune, capitalul de acțiuni al institutului „Victoria” se ridică la suma de Cor. 2.500.000.—; iar rezervele sale de rezervă fac aproape suma de Cor. 2.000.000.—, și astfel averea proprie a institutului Cor. 4.500.000.—.

Din încheierile primului semestru al acestui an, s'a constatat, că toate operațiunile institutului cresc în măsură neașteptată. Dintre aceste amintim, pentru o ilustrare, faptul, că la finea semestruului depunerile spre fructificare au a-

juns la suma considerabilă de Coroane 13.000.000.—, iar escontul la cifra de Cor. 16.000.000.—.

Noi înregistrăm cu bucurie această veste bună.

BIBLIOGRAFII.

Tânărul editor este titlul unei broșuri, apărute de curind în editura „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”. Ea formează numărul 3 din „Biblioteca meseriașilor români”, întemeiată de numita Reuniune. Broșura, scrisă în nemțește de Carol F. Pfau, este tradusă de tânărul librar Radu P. Barcianu și dedicată memoriei iubiților și neuitaților săi părinți. Ea servește drept îndreptar pentru începători și pentru cei ce voesc a se ocupa cu editura. „Lucrarea de față, zice traducătorul, va putea servi de un modest povățuitor tuturor librarilor români și acelor, cari doresc să se dedice acestei frumoase și de Dumnezeu binecuvântate cariere”. Prețul broșurei 60 bani, cu portul postal 70 bani. Se poate procura dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” și dela librăria arhidiecezană din Sibiu.

La Librăria „Tribuna” se află de vânzare următoarele albumuri:

Expoziția Națională Română 1906 K 2.—

Expoziția generală Română K 2.—

Porturi naționale K 2.

Amintiri di România. Expoziția Națională Română 1906. Cu ocaziunea jubileului de 40 ani de domnie a M. S. Regelui Carol I. K. 2.—

Din Bucovina. Vederi și porturi naționale K 4.—

Din Ardeal. Vederi și porturi naționale. K 4.

Amintiri din „Răsboiul Independenței” 1877—1878 format 25×16 cm. broșat K 2.—

1877—78 legat în pânză, format 33×25 cm. K 6.

Armata Română. Legat în pânză. Originalele lucrate de pictorul T. Ajdukiewicz. Un album mare de 25×41 cm. K 12.—

Albumul Armatei Române 1877—902 legat de lux în pânză în format de 47×36 cm cu 134 pagini fotografii și 37 pagini istoricul armatei române K 22.—

Albumul Armatelor Europene, 120 grupuri militare în aquarele fine și 52 figuri negre. Legat în pânză K 6.—

Au apărut și se găsesc de vânzare la „Librăria „Tribuna”:

I. C. Panțu: *Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă*, 8° mare, I—VIII+214 pagini Cor. 2.

Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8° mare, I—VIII+324 pag. Cor. 4.

Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pagine. Cor 1.

Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8° mare, I—IX+160 pagini. Cor. 3.

Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea terminilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X+322 pagini. Cor. 3.50.

Puncte nouă de vedere la Calcularea Conturilor Curente. Cor. —.60.

La comanda să se adauge și cheltuielile de poștă (porto).

La Librăria „Tribune” să află de vânzare losuri dela „Reuniunea Femeilor Române”. Bucata Cor. 1 + 10 fileri porto. Recomandat 35 fileri.

A apărut și se găsește de vânzare la librăria „Tribuna” cu prețul de 50 bani:

«Ce e Tribuna zilelor noastre» de Octavian Goga.

Cuprinsul broșurii e:

1. Noua hartă și urzitorii ei.
2. Adevărații «proprietari» ai «Tribunei».
3. Un paradox frivol: Tovărășia «Tribuna» — Mangra.
4. Tabu.
5. Rostul scriitorilor în «politică».
6. Două mentalități: Budapesta — București.
7. Prin noi înșine.
8. Adevăruri.
9. Scrisoare deschisă către dl dr. A. Vaida.

A apărut și se găsește de vânzare la Librăria Tribuna” cu prețul de 2 cor. plus 20 bani porto:

Iuliu Tr. Mera: Din Țări străine. Studii și schițe de călătorie. Un elegant volum de 160 pagini, cu portretul autorului și o prefață de R. Ciorogariu.

Cuprinsul volumului e;

- Raffael;
- O țară fericită (Germania);
- Pictura olandeză;
- Michelangelo;
- Rembrandt;
- Tizian;
- Din țara morilor de vânt;
- Capri;
- Cel mai mare idealist;
- Sora lui Leopardi;
- Sorrento;
- Savonarola.

Ilustrate românești. Librăria „Tribuna” a editat o serie de 12 bucăți de ilustrate frumoase reprezentând porturile dela balul costumat din Arad.

Bucata costă 24 fileri; Seria de 12 ilustrate 2 coroane 50 fileri; 50 bucăți 9 coroane; 100 bucăți 16 coroane.

O frumoasă ilustrată e și cartă postală reprezentând pe dl Octavian Goga alături de primul nostru aviator dl Aurel Vlaicu. Bucata 16 fileri; 50 bucăți 7 coroane; 100 bucăți 12 coroane.

»Călușerii«, dela balul costumat din Arad, bucata 14 fileri; 50 bucăți 6 coroane; 100 bucăți 10 coroane.

In Biblioteca pentru popor, editura casei școlilor, au apărut următoarele cărți:

No. 1. «Alexandria», cuprinzând isprăvile marelui împărat Alexandru cel Mare Macedon, care s'a luptat cu craii și împărații din vechime și pe toți i-a biruit. Prețul 30 bani.

No. 2. «Istoria prea frumosului Arghir și prea frumoasei Elena», sau o închipuire prin care se tălmăcește cucerirea Ardealului de către marele Traian, împăratul Râmului. Prețul 25 bani.

N. 3. «Esopia», cuprinzând viața prea înțeleptului Esop, cum și minunatele lui pilde, din care orice om poate trage multe și folositoare învățături. Prețul 40 bani.

No. 4. «Genoveva de Brabant», istoria care vorbește de viața plină de suferințe a unei sfinte femei din vremea veche în pustietate și în care se arată cum Dumnezeu a apărut o și a făcut să lasă la lumină dreptatea ei. Această carte cuprinde multe învățături bune din legea noastră creștinească. Prețul 45 bani.

Poșta Administrației.

Dlui Ioan Codrea, Hoszupatak. Vă dăm.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna“ institut tipografic, Nichin și 1910.

REISZ

MIKSA

fabrică de

MOBILE

în

Oradea-mare-Nagyvárad

Calea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

GRUBER DEZSÓ

magazin de pălării și articole
de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fészl«

Noutăți în pălării de domni și
copii, albituri, cravate și totfelul
de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințios!

Dentist in Cluj.

NAGY JENŐ

„specialist pentru dinți artificiali fără pod în „
CLUJ-KOLOZSVÁR.
(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)
Pune dinți și cu plătire în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist in Cluj.

CONCURS.

La societatea de consum »Brátka és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet« imediat capătă aplicare un

conducător de duchian

pelângă salar anual de 1000 cor., cvartir și 1% dela suma de întoarcere. (Spre orientare în anul trecut întoarcerea a fost 60.000 coroane). Se recere cauțiune de 1000 cor. Celelalte condițiuni se pot ști dela subscrisul.

Brátka, (Bihermegye).

Stefan Domocoș,
director-preș.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboesală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public că la cererea prețurilor curente sau la o-i-ce cerere sau cumpărare să se provoace că adresa firmei a citit-o în — ziarul »Tribuna« din Arad. —

INSERTIUNI

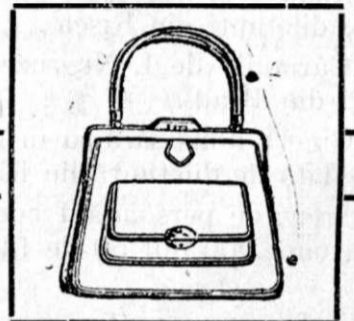
se primesc cu prețuri moderate
la administr. „Tribunei“ Arad

KÁDI FERENC

căltunar ortopedic pentru bărbați și femei
Temesvár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.

Își recomandă depozitul său bogat asortat cu
ghete p. bărbați, femei și copii
calitatea cea mai bună cum și comande după
măsură pelângă prețuri convenabile. Repara-
raturile se primesc pelângă prețuri ieftine.

**Geante moderne pentru dame
(Ridikül)**

precum și portmoneuri, portofolii și
portțigarete în diferite calități

dela cele mai simple până la cele mai
fine, se pot cumpăra pelângă prețuri
moderate și serviciu conștiințios la:

György Gergely

primul atelier de obiecte din piele de lux
Marasvásárhely. Piața Széchenyi-tér.

Leon Tolstoi.

59

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

— Nu cred, domnilor, să profit de ospitalitatea d-voastră, făcu prințul Andrei privind-și ceasornicul. Și acum trebuie să vă spun rămas bun.

— Unde te duci?

— La împărat.

— Oh!... oh!...

— Atunci, au **revoir**, Bolkonsky.

— Le revedere, prințe, și reveniți în curind... de acum ne aparțineți.

— În convorbirea d-tale cu împăratul, silește-te mai ales să lauzi buna orânduială a intendentei și a marșurilor, spuse Bilibin însoțindu-l până la esire.

— Aș vrea să le laud, dar nu pot, răspuse Bolkonsky cu un zâmbet.

— Silește-te în orice caz, să vorbești cât mai mult cu puțință. Împăratul are patima audiențelor, dar, o să vezi asta și d-ta, nu-i place și nu știe să vorbească.

XXXVII.

În timpul recepțiunii, împăratul Francise se mulțămii să privească țintă pe prințul Andrei, care se afla la locul indicat între doi ofițeri austriaci, și îi făcu un semn ușor cu capul său lunguet. Dar la sfârșitul recepțiunii, Bolkonsky fu înștiințat de un aghiotant că Majestatea Sa dorește să-i acorde o audiență.

Împăratul Francise îl primi stând în picioare, în mijlocul odăii. Prințul Andrei fu izbit de faptul că, înainte de a-i adresa cuvântul, împăratul se roși și părea a șovăi, și când începu să vorbească, el avea aerul unui om care ține să pue un anumit număr de întrebări, fără a se sinchisi de răspunsuri.

— La ce oră a început bătălia? întrebă împăratul.

— Nu pot spune Majestății voastre la ce oră a început lupta în front, răspuse prințul Andrei; dar la Durenstein, unde mă aflam eu, atacul a început la orele șase seara.

Prințul Andrei se încălzi, închipuindu-și că o să i-se ceară o descriere amănunțită a celor văzute, dar împăratul zâmbi și-l întrerupse:

— Câte mile?

— Dela care oraș până la care, Majestate?

Dela Durenstein până la Krems.

— Trei mile și jumătate, Majestatea Voastră.

— Francezii au părăsit ei malul stâng?

— După veștile aduse de spionii noștri, ultimele batalioane au trecut fluviul nopții, pe plute.

— Provizionile au fost indestulătoare?

— Furagiul n'a fost furnizat în cantitatea...

Împăratul îl întrerupse:

— La ce ceas a fost ucis generalul Schmidt?

— Pe la orele șapte, îmi pare.

— La orele șapte! E foarte trist, foarte trist!

Apoi împăratul mulțămii prințului Andrei și îi făcu un salut.

La esire, Bolkonsky fu înconjurat de curteni. Din toate părțile îi se adresară cuvinte amabile. Aghiotantul îi reproșă că n'a descins la palat și îi puse casa sa la dispoziție. Ministrul de război îl felicită, anunțându-l că împăratul îl va decora cu ordinul Maria-

Theresia, al 3-lea rang. Sâmbelanul împărătesei îl invită la Majestatea Sa: arhiducesa dorea și ea să vadă.

Nici nu știa cui să răspundă mai întâi, când ambasadorul rusese îl luă de umeri, îl duse la fereastră și intră în vorbă cu dânsul.

Cu toate prognosticurile lui Bilibin, vestea pe care o aducea fu întâmpinată cu bucurie. Un **Te Deum** fu celebrat. Kutuzow primi marea cruce a ordinului Maria Theresia și daruri fură împărțite întregii armate.

Pe la cinci seara, prințul Andrei se întoarse acasă, compunând în mintea-i o scrisoare către tatăl său asupra celor din urmă evenimente. În fața casei zări o brișcă pe jumătate încărcată cu bagaje, și pe Franz, servitorul lui Bilibin, care țâra cu anevoie un cutăr greu.

— Ce s'a întâmplat? întrebă prințul Andrei.

— Ah! Excelență! răspuse servitorul. Plecăm din nou; tâlharul e pe urmele noastre.

Bilibin veni întru întâmpinarea prințului Andrei, și chipul său de obicei calm, exprima agitația.

— Nu, făcu el, mărturiseste că povestea punții din Thabor e din cale afară de nostimă.

Bolkonsky nu știa de ce era vorba.

— Dar de unde vii, că nu știi încă, cecece știu deja toți birjarii.

— Viu dela arhiducesă și n'am aflat nimic.

— Și n'ai băgat de seamă că toată lumea se pregătește de drum?

— N'am văzut nimic.

(Va urma).

Luca K. Alexievits

pregătitor de haine preoțești
NEOPLANTA — UJVIDÉK.

Recomandă atelierul său asortat cu totfelul de revizite și haine preoțești de îmbrăcat în vremea s'ujtei în biserică. Pregătește tot-felul de icoane sfinte legate frumos cu aur și mătăsă, steaguri, prapore și altele. Icoana Mormântului lui Christos îl face foarte frumos. La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Invenție Nouă. Invenție Nouă.

Moară de oțel

pentru întrebuițare în economie și acasă, mașină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de șasă ani, un kilogram pe minut pelângă garanță și se capătă numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane.

Face aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoiu, de mână cu puterea ori cu mâna cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de îmbătut ori de sine stătătoare. Prețurile se întrebe la

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparat mașini în Nagyvárad, Villanytelep mellett.

Pentru femei și bărbați

CAPSULELE SĂNID

s'au adeverid ca cel mai sigur remediu fără nici o injecție, contra pleuragiilor subite și cronice. O cutie cu instrucția aplicărilor (conținând 100 capsule) 6 cor. Unicul remediu sigur contra slăbirei și impotenției funcționale sunt renumitele capsulele întăritoare ale Drului Timkó, sticla costă 10 cor. și se trimite contra ramburs dela

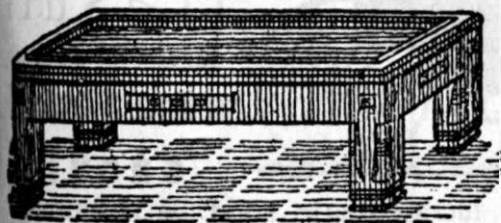
Farmacia „Magyar Király”

Budapesta, V., Marokkói-utca 2, Piața Erzsébet.

Correspondența să se facă în limba română.

H. PÁLLÁN succesor Styászni József

fabrică ardeleană de billarde și timpărie în Kolozsvár, Dávid Ferenc-u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenelelor. La cerere trimite instalatorul de billarde și în provincie. — Ține mare asortiment de billarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată în 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

Scoaterea dinților, dinți artistici, poduri în gură, de aur, coroane, efeptuiește

QUIL REINHOLD DENTIST,

pe lângă prețuri moderate și garanță
LUGOȘ, STR. BONNÁ CZ.

Pentru sezonul de primăvară!

Recomand magazinul meu bogat asortat în

pălării

albituri, cravate și mițe
Mare asortiment în pălării de băieți pelângă prețuri fixe. Totodată recomand atelierul meu de blănărie pentru efectuarea a totfelul de lucrări ce cad în bransa aceasta pelângă prețuri moderate și serviciu prompt.

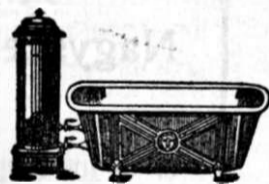
Cu deosebită stimă:

Joan Bálint (János)

Timișoara-Fabric. Palatul orașănesc.

Dulapuri de gheață, vane de scaldat

provăzute cu cuptor de încălzit

Vane de legănat, de șezut și pentru copii precum și orice articole igienice în execuție solidă se află în asortiment bogat, pelângă prețuri convenabile. Totfelul de lucrări de tinichea pentru clădiri, apaducte cu gaz aerian, instalații electrice.

H. M. WOLLNER, Budapesta V., Arany János-utca 22/II. (Colțul Bálvány u.)
Telefon 36-63. Catalog gratis și franco.

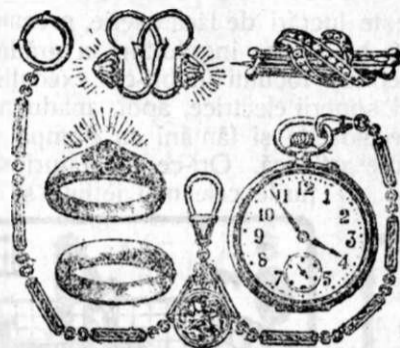
MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu abur, în ALBA IULIA - Gyulafehérvá. Széchenyi-u. (lângă biserică călug).

Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și ori-ce lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și vopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

A. Slepák, giuvaergiu și ceasornicar

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaerice fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se repara ca nouă, lucrurile vechi, anume giuvaerice și ceasuri, pe lângă garanță
Prețuri solide! — Serviciu prompt!

Salon de haine bărbătești

J. Schneider, Sibiu

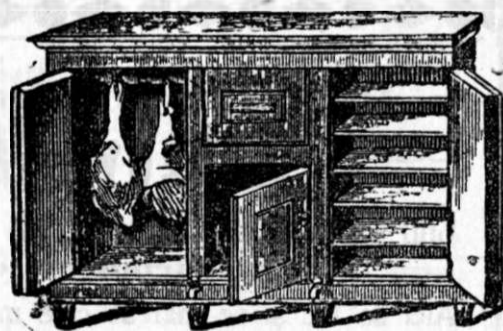
Hermannsplatz 8, etagiul I.

Palatul Habermann. (Nagyszeben).

DERERA EDE

SUCCESSORUL LUI RADOCSAY

Timișoara-Cetate, Piața Lendier 1

Mare depozit în dulape frigorifere, mașini pentru înghețată și unt, mase de bucătărie și spălat (patentate), aranjament de aluminiu pentru bucătărie și unelte de aramă, tinichea și cu smalț. Depozit pentru meseriași. Fabricații de mâna întâi pe lângă prețuri ieftine și fixe.

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și pentru edificii,

Sibiu—Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegrafe și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

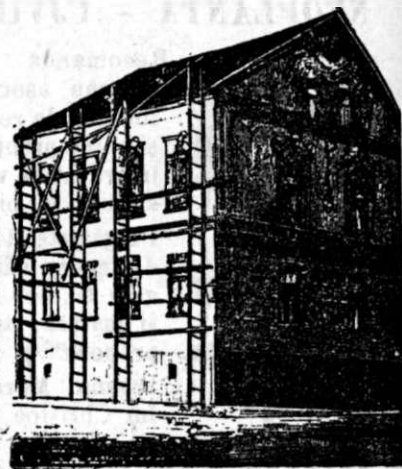
Biroul arhitectului

Jfj. Czako Lajos

Kolozsvár
Monostori-ut 60.

Telefon No 936.

Primește orice lucrări din acest ram, planuri, preliminară de spese, conducerea și supraveghierea edificărilor, controlarea și și valorarea lor, cum și edificări complete, atât în loc cât și în proviucie, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Leitner Sándor

mechanic și electrotehnic

Cluj—Kolozsvár,

Strada Deák Ferencz Nrul 30.

Vinde și repară pe lângă prețuri moderate: casse de bani, biciclete,

mașini de cusut, gramafone și mașini de scris. — Primește ori-ce muncă de bransă, precum: introducerea sonerilor, a lumini de electrice și a diferitelor motoare.

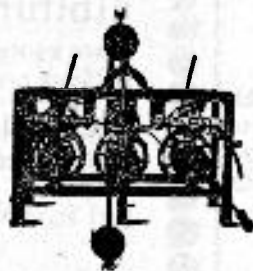
Oroloage de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuțe private regulează și aranjază mai favorabil:

Müller János,

Succesorul lui Mayer Károly dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage din :

Budapesta, VII., Tökölly-ut 52.
— (Casa proprie). —

Cataloage și specificări de prețuri trimis gratis și franco

Roth & Baldauf

depozit de cămine de majolica și teracotă

Brașov, Strada-Lungă Nr. 5.

Recomandă în atenția publicului, depozitul său bogat în cămine, fabricație, proprie cu desen ori fără, dela cele mai înfrumșetate până la cele mai simple. Pregătește cămine după comandă, conform gustului, în timpul cel mai scurt.

Reparaturi se efectuează repede pe lângă prețuri moderate. Primește orice lucrare de bransă, după comandă.

Iosif Haas

zugrav de biserici în

Nagyszeben - Sibiu—Saggasse No 13.

PRIMEȘTE :

și ia în itreprindere zugrăvirea de biserici, în tot stilul, împodobirea lor, pictarea altarelor și icoanelor sfinte precum și lucrări de aurărie.

Execuție splendidă.

Inst. de zugrăvire artistică. Comandele se execută cu cea mai mare specialitate. La cerere face schițele necesare, iar la angajament merge în persoană.

Prețuri moderate.

Atelierul de fotografariat a lui

Csizhegyi Sándor

Cluj—Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.

(Lângă farmacia lui Hintz).

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități în pânze ori mătase, cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj—Kolozsvár, Piața Mátyás király tér No 26, lângă farmacia lui Hintz. — Referindu-vă la acest ziar veți avea favor în prețuri.

Orice reparaturi cu promptitudine și cu prețuri ieftine!

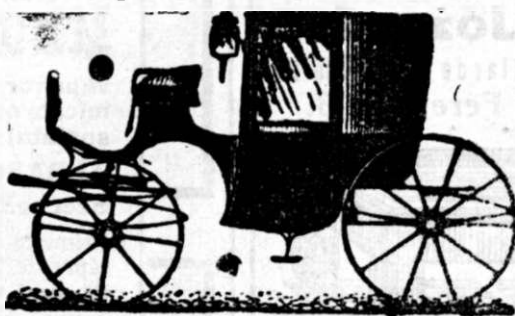
Mare asortiment de factoare,

trăsuri

inchise și deschise,

trăsu i cu un cal

cărufe

pentru economie, lucrate foarte solid, le recomandă

GAROL WEINDEL, fabricant de trăsuri

SIBIU—NAGYSZEBEN, str. Șaguna No 19.

Compoziții din cel mai bun material!

LUCZA JÓZSEF

atelier chimic p. curățitul hainelor
Szeged, Laudon-u. 9.

PRIMEȘTE:

vopsirea și curățirea hainelor
bărbătești femeiești de copii și pre
oșești, postav, de mobile, băine
de doliu etc. Mai departe primește
curățirea penelor de pat,
cu mașina prin ce își redobândesc
culoarea albă și uscățimea originală
și vor fi scutite de praf. Comandele
din provincie se efeptuiesc imediat.

Engelthaller Béla,

Segedin—Szeged, Lechner-tér 10. sz.

În atelierul său se află totdeauna cămine
pentru camera de baie, conform încălzirii
cu lemne, ori cu gaz, precum și accesorii
în orice cantitate și cu preț convenabil.

Catalog ilustrat la cerere trimit gratis și franco.

Urmașul lui Francisc Mirko ADOLF LOGOFET

Timișoara-Josefiu, Str. Fröbel No 16.

Primește spre efectuare totfelul de lucrări de
fabricări de căruțe

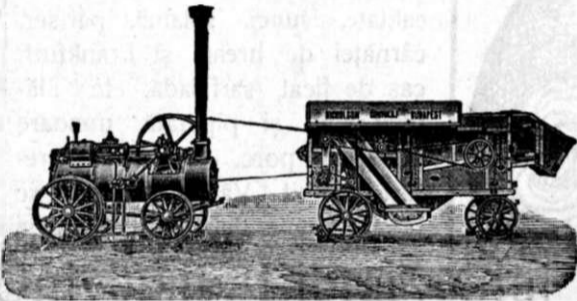

pelângă serviciu
culant și execuție
promptă.

Mai departe
execută tot-felul
de lucrări de
șelar, lustru-
itor, faur și
rotar etc
pelângă prețurile
cele mai ieftine.

Anunțăm că mai avem 2 mașini de trierat cu
8 cai putere, 2 mașini cu 6 cai putere, 1 ma-
șină cu 4½ cai putere și mai multe motoare
cu benzin de trierat, pe cari le putem pune
imediat la dispoziția celor cari au lipsă de ele.

Garanță. — Condițiuni avantajioasă de plătire în rate.

Frații Burza

Arad,
Boros Béni-tér nr. 1.
(Casa proprie).

Apa- ducte.

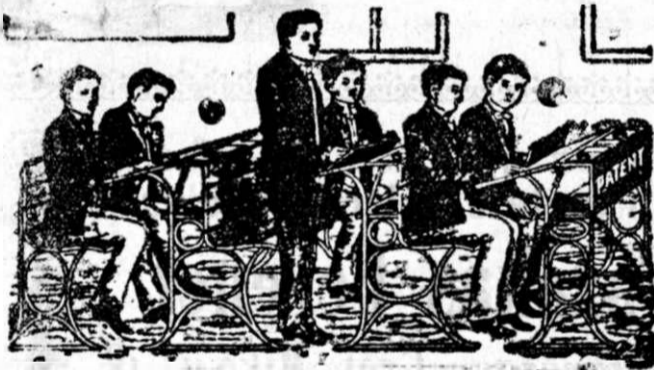

Cele doresc apaducte ieftinesă se adreseze la antepriza lui

Balázs Mihály, Marosvásárhely, Szentgyörgy-
utca 16 sz.

— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de
apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casărmi
și școale. — Specialist în sondej. — Primește pe lângă condiții avantajioase
luarea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit.

Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rinduială a caselor și pen-
tru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor
— noui care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanță de 3 ani. —

Cele mai moderne
mobile de
fier și aramă
și cele mai practice
bănci higie-
nice de școală
și mobilarea lo-
cuințelor, hotele-
lor, spitalelor și

a școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune ma-
teriale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se lfe-
rează numai de cătră firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Neagră nr. 33.

— Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

Johann Spiler fabricant de cupatoare de lut.

Sibiu—Nagyszeben, Neustiftgasse 2.

Atrage atențiunea on. public, că primește
pregătirea a ori-ce fel de

cupatoare

descărcare și zidirea vetrelor de fier cu
prețuri convenabile și pe lângă serviciu
prompt și conștiințios.

Comandele se execută imediat.

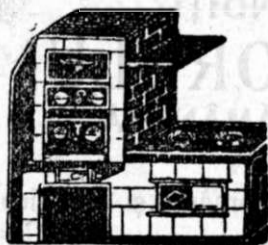

CARL GÜRTLER

lăcătuș artistic și pentru edificii

SIBIU Str. Elisabeta 26

se recomandă la toate lucrările ce se țin de specialitate mai ales
LA ZIDIRI NOI.

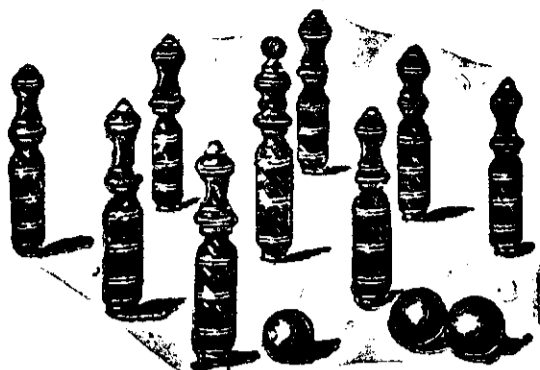

Lucrări ornamentice, precum peatră grilaj,
grilaj la morminte și galerii, se pregătesc
conform gustului în modul cel mai succes.
Paratonere și montarea lor. Instalațiuni
de apă lue, closete, băie, introducere
electrică executate cu măiestrie.

Reparaturi se primesc. Mare magazin
de căminuri perpetue în diferite mărimi.

Carl Gürtler junior.

POLACSEK HENRIK, strungar artistic
Budapesta VII., Nagymezőutca 31.

Recomandă fabricatele sale pregătite din lemn de prima calitate, ca bile pentru popici Lingnum-Sanctum, apoi articole pentru aranjamentul cafenelelor, precum, bile, dacuri pentru biliard, şahuri, domino, rame p. ziare, în prețuri foarte moderate. Totodată iau în interpretare totfelul de reparații în bransa mea, în preț mic. Comandele din provincie se execută prompt și solid.

JOSEF JIKELI

SIBIU (Nagyszeben), Strada Cisnădiei 47.

neguțatorie pentru articole de sticlă, porcelan și metal; farfurii și bide înflorate, rame p. icoane și globuri, lămpi, oglinzi, țigle de sticlă etc.

Recomandă scule bisericești :

Cupă și vas de botez; Potire argintate și pe dinăuntru aurite; Cădelniță; Căldărușe pentru apă sfințită; Candele de părete de bronz; Candele argintate; Cruci; Sfesnice de altar, Candelabre ș. a. Ieftin de tot: **Candelabru aurit** pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob de sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot prețul 43 — Coroane. — La dorință servește cu catalog gratis și franco. — Telefon 190.

Friederich Schintzel

fabr.că de mizeluri, salamă și cărnățarie
Nagyszeben — Hermannstadt
Jungerwald-Strasse Nro. 3.

Își recomandă diferitele specialități de cărnați de cea mai fină calitate, șunci, salamă, pariser, cărnăței de hrean și Frankfurt, caș de ficat, sarfăladă, etc Slănină albă și pipărată, unsoare curată de porc. — Liste de prețuri gratuit. Vanzătorii primesc rabat. Comandele din provincie se efectuează prompt, atât la expediția cu poșta cât și cu trenul

Schwalb Adolf fia Vilmos

tinichigiu și arămier.

Budapest, VII. Verseny-u. 8. Colțul străzii Murány

Pregătește totfelul de lucrări de tinichigiu, articole pentru bucătărie și gospodărie, unelte pentru stupărie, vase pentru miere Fabricate de specialitate: măsuri de litru din tinichea albă ori nickel, cano pentru olei, lack ori petrolu, facle, lămpi de carbid și alte articole tehnice.

Cassete pentru bani.

Catalog gratuit și franco.

Fabrica de prăjitoare de cafea și căminuri brevetate a lăcătarului :: ::

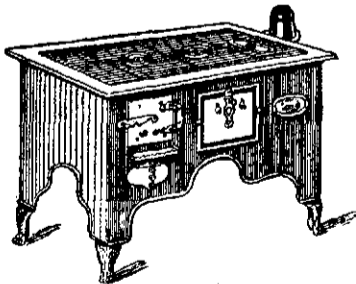
Ifj. Fazakas Ferencz

Szepsziszentgyörgy, Gróf Mikó-u 18.

Recomandă on. public prăjitoarele de cafea brevetate și căminurile (șparher) recunoscute de cele mai bune, dintre cari până acum s'au comandat peste 400 bucăți.

Primesc și eșecut pelângă prețuri moderate orice lucrări de strungărie în fier, repararea mașinelor și mecanismelor de fier, a casselor etc. pelângă garanție.

Trimite franco fiecăruia care se referă la ziarul acesta preț curent despre prăjitoarele și căminurile sale brevetate.

ABONAȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

„TRIBUNA POPORULUI“

FOAIE POLITICĂ SĂPTĂMÂNALĂ.

Abonamentul:

Pe un an . . . 4 Cor. | Pentru România și America:
Pe un jumătate an 2 Cor. | Pe un an . . . 10 Cor.

Administrația: Arad, Strada Deák Ferencz 20.

STEFAN SLADECK IUN.

FABRICĂ DE MOBILE

VÎRSET

strada

Kudritzker No.44-46.

! Cea mai renumită !
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de piano excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

